

BESEDA Z UMETNIKOM

ZVEST APOLLONIO, rojen v Bertokih pri Kopru leta 1935, je doštudiral na Akademiji za upodabljačo umetnost v Ljubljani in je opravil še podiplomski študij pri prof. Gabrijelu Stupici. Apollonio se ne ukvarja samo s slikarstvom, ampak tudi z grafiko in scenografijo. S a m o s t o j n e r a z s t a v e: Koper, Piran /1960/, Ljubljana /1963/, Trst /1964/, Kranj, Portorož /1965/, Reka /1966/, Portogruaro /1966/. S k u p i n s k e r a z s t a v e: Koper, Piran, Trst, Ljubljana, Slovenj Gradec, Maribor, Zagreb, Beograd, Skopje, Subotica, Reka, Zadar, Split, Verona, Vicenza, Albisola Marina, Ronchi dei Legionari, Devin, Gaorle. Poleg tega je Apollonio sodeloval na več domačih in mednarodnih razstavah, tako v Beogradu, Albisoli Marini, Pragi, Budimpešti, Sao Paulu, Hondurasu, Nicocchi in Mar del Plati. In še v Zagrebu, Zadru in Novem Sadu. N a g r a d e: 1959 - nagrada za grafiko na razstavi Mladi jugoslovanski umetniki, 1964 - Prešernova nagrada za slikarstvo na Akademiji za upodabljačo umetnost, 1966 - 1. nagrada "Ex-tempore" za slikarstvo v Piranu, 1966 - diploma za razstavljena dela na 1. triennalu scenografije v Novem Sadu.

Sedla sva k čaju. Zunaj je namreč deževalo in tlačilo možgane sivo jesensko vreme.

"Kaj te teži? Na dan z besedo."

"Saj veš! Nekaj bi rad za Kaplje."

List sem mu bil pokazal pred dnevi in ga prosil za kako misel. In tako se je začel najin neformalen razgovor, brez notesa in svinčnika, brez flešev in kamer.

"Kakšen je položaj likovnega umetnika v današnjem času?"

"Reforma je likovnemu umetniku, lahko rečem, zadala smrtni udarec. Njegov položaj je več kot nezavidljiv. Svoboden umetnik je sicer tudi prej plačeval 15 % dajatev za prodana dela, a je bil za to zava-

rovan. Zdaj pa še tega ni. Če se hoče zavarovati, mora odšteti na mesec kakih 30.000 Sdin in kje je še ostalo."

"Kaj meniš, kako bi približali likovno umetnost ljudstvu? Sicer vem, da je to splošen problem tako na Zapadu kot na Vzhodu, vendar pa bi bilo to po mojem pri nas lažje doseči, kot recimo kje v Italiji."

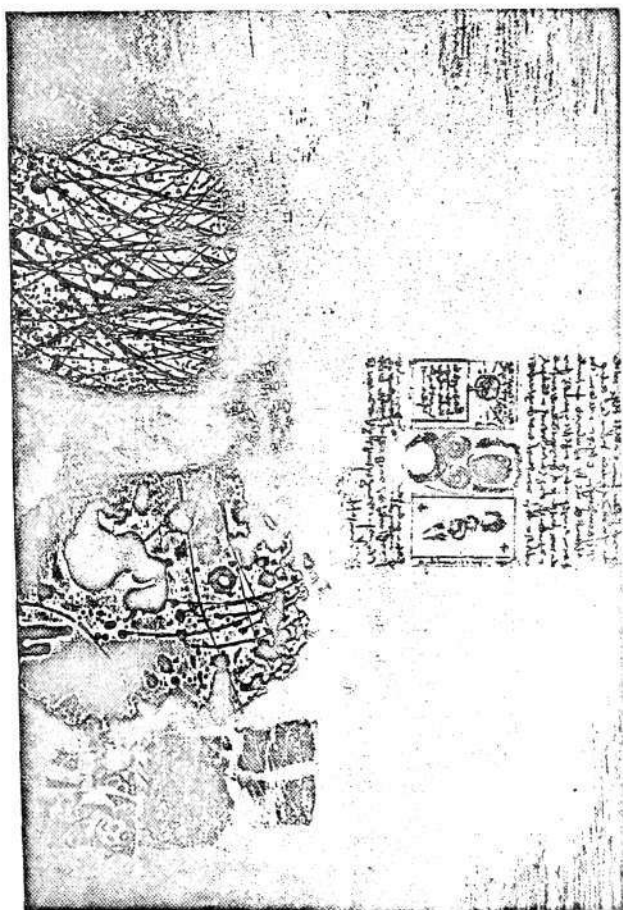
"Kako to misliš? Po čem to sklepaš?"

"No... saj pri nas smo vedno deklarirali, da je umetnost za ljudstvo oziroma, da je ljudska."

"Med deklaracijo in resnico je pač velik korak. Dejstva so pač drugačna. Kar družba odšteje za likovno umetnost, dobe v glavnem one redke likovne institucije - posamezni umetnik nič. - Toda zašla sva. Vprašal si me, kaj bi bilo treba storiti, da bi likovno umetnost približali ljudstvu. Odgovor je kompleksen. V prvi vrsti bi bilo treba sistematično vzgajati našega človeka. Le-ta blodi v temi, ker mu ni nihče razodel lepote, ki jih skriva ta umetnost. V šolah bi morali imeti sistematičen likovni pouk, združen s tematskimi razstavami ali pa celo z "živimi" razstavami, kjer bi umetniki prišli v živ kontakt z obiskovalci. S tem pa ni rečeno, da naš delavec, uradnik, rudar ne čuti elementarne potrebe po umetnosti. Poglej samo, koliko da je naš človek za kič in kako navsezadnje naseda raznim sleparjem, ki ponujajo ljudem to kramo. Potreba po umetnosti torej je, ljudem je treba umetnost samo odkrivati."

"Kam teži sodobna likovna umetnost?"

Z.Apollonio: VIZIJA XXIII /barvna jedkanica/

"Dejstvo je, da sodobna umetnost teži k internacionalizmu. Zlasti je to videti v slikarstvu."

"To pomeni, da ostaja njena funkcija slej ko prej prvotna: vsakemu Zemljanu mora biti razumljiva, nekakšen univerzalen jezik."

"Seveda. Naš umetnik išče svoj izraz v splošnih problemih in stiskah, ki tarejo sodobnega človeka. S tem pa ne mislim reči, da se odtujaže naši družbi in domovini; je ravno narobe: družba je tista, ki se izmika umetniku."

"V kakšnem pomenu?"

"Dokler je šlo za dela tako imenovanega socialističnega realizma, sta umetnik in družba še sodelovala, zdaj pa je zadeva močno drugačna."

"In prihodnost?"

"Prihodnost je generacijski problem. Starejši so izbojevali socialno revolucijo, mi doživljamo kulturno, mislim pa, da smemo upati v prihodnost."

"Kako pa je z vašim društvom v Kopru?"

Ozrl se je navzgor in mi pokazal strop Lože, kjer sva sedela.

"Vidiš, tu zgoraj smo dobili razstavni prostor, našo galerijo. Imamo pa sila skromna sredstva. Pa se bomo že prebili."

Fogovor z Zvestom Apolloniem se je tu pretrgal. Čas naju je pregnal. Lahko bi še govorila o načrtih in delu, o vprašanjih, ki jim išče umetnik razrešitve, ali delo naju je klicalo.

Jože A. Hočevnar